U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **M. L.**, zastoupeného Mgr. Martinem Slezákem, advokátem se sídlem Chýně, U Dráhy 316, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2007, č. j. 48 Az 22/2007 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Martinu Slezákovi **se určuje** odměna za zastupování 5232 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 13. 7. 2007, č. j. OAM-10-277/LE-C09-C09-2007, žalované Ministerstvo vnitra zamítlo žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud shora uvedeným rozsudkem žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Postavil se přitom na stanovisko, že v případě stěžovatele byly splněny podmínky pro postup dle § 16 odst. 2 zákona o azylu; z tohoto důvodu odmítl též argumentaci stěžovatele směřující k naplnění podmínek vyplývajících z ust. § 12, § 14 a §14a tohoto zákona. Současně s tím aproboval dostatečnost skutkových podkladů z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel, jakož i způsob, jakým byly opatřeny.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí, že tuto podal z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky (ne)splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu (kasační důvod opírající se o ust. § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.) a dále z důvodu vad řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., konkrétně porušení § 2, § 3, a § 50 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Uvedl, že Ukrajinu opustil v roce 1999 kvůli svému pronásledování za politickou agitaci ve prospěch organizace RUCH

(hnutí za novou Ukrajinu) a jelikož se situace nezměnila, má obavu z návratu do vlasti. Tvrdí, že správní orgán porušil čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, čl. 2 Ústavy a dále čl. 53 a čl. 43 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků. Stěžovatel požádal, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační stížnosti odkladný účinek. Ustanovený zástupce stěžovatele doplnil důvody kasační stížnosti o tvrzení, že stěžovatel nemá na Ukrajině žádné bydliště, mohl by se vrátit jedině k příbuzným do Oděsy (jihovýchodní část Ukrajiny), kde by však mohl být pro svůj nesouhlas s politickým směrem V. J. perzekuován, nenajde práci a bude vystaven ústrkům a pronásledování. Stěžovatel uvedl jako důvody pro podání žádosti o azyl ekonomické důvody, neboť z jeho pohledu přímo souvisí s důvody politickými, které uváděl v první žádosti o azyl.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti vyjádřil v tom smyslu, že ve správním řízení bylo prokázáno podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, a na tomto názoru žalovaný setrval.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s") zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany v § 12 zákona o azylu stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli mezinárodní ochranu udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Jsou-li tedy splněny podmínky vymezené v ustanovení § 16 odst. 2 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, není namístě zkoumat případnou existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona, protože udělení mezinárodní ochrany je za takové situace vyloučeno (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikován na www.nssoud.cz pod. č. 349/2004 Sb.NSS). Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, neprokáže-li žadatel opak. Tyto podmínky pak byly v dané situaci splněny a stěžovatel to ve své kasační stížnosti ani nerozporoval. To, že stěžovatel v ČR přes udělené správní vyhoštění nelegálně pobýval, aniž by požádal o azyl, zde

konkrétně v zákonem stanovené lhůtě dvou let po pravomocném skončení prvního azylového řízení, svědčí o účelovosti jeho žádosti. O azyl (mezinárodní ochranu) je totiž nutno žádat bezprostředně poté, kdy má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupný na www.nssoud.cz). Důvodnost žádosti podané teprve s odstupem od možnosti tak učinit (v daném případě několikaletým) a v okamžiku hrozícího nuceného opuštění území České republiky (v daném případě souvisící s dalším uděleným správním vyhoštěním v roce 2007) je natolik relativizována, že i zákonodárce zakotvil zákonnou vyvratitelnou domněnku nedůvodnosti takové žádosti. Z uvedeného důvodu tedy žalovaný správní orgán ani krajský soud nijak při posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné nepochybily (srov. k tomu dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 22. 8. 2005, č. j. 8 Azs 57/2005 - 65, dostupný na www.nssoud.cz). K tomu Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že se stěžovatelem bylo vedeno již v roce 1999 azylové řízení, jeho žádost o udělení azylu byla zamítnuta a bylo mu uděleno správní vyhoštění; nyní projednávaná věc probíhá již na základě podruhé uděleného správního vyhoštění z roku 2007.

Námitku stěžovatele týkající se porušení čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, čl. 2 Ústavy a čl. 53 a 43 příručky UNHCR, je třeba považovat za nově uplatněnou a podle § 104 odst. 4 s. ř. s. k ní proto nelze přihlédnout. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. stěžovatel v kasační stížnosti nemůže uplatnit důvody, jež neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval: „*Důvody kasační stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit.*“ (Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs134/2005 - 43, publikováno pod č. 685/2005 Sb. NSS).

Nad rámec právě uvedeného však Nejvyšší správní soud podotýká, že k otázce aplikační přednosti mezinárodního práva se zdejší soud již také několikrát vyjádřil, a to např. v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, sp. zn. 2 Azs 343/2004, kde uvedl: „V případě rozporu mezi ustanoveními čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.) a § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, má aplikační přednost čl. 33 odst. 1 Úmluvy. Pokud je však zjevné, že konkrétní žadatel o azyl nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu čl. 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá.“

Obecnými námitkami nedostatečných skutkových zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení žalovaného (§ 2, § 3, § 50 správního řádu) se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61, nebo v rozsudku ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 - 103, (oba dostupné na www.nssoud.cz), v tom smyslu, že po soudem provedené komparaci správního a soudního spisu s tvrzenými námitkami stěžovatele nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazovaní bylo

nedostatečné. Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Jelikož shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, nezbylo mu, než ji podle § 104a s. ř. s. odmítnout.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 4200 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 4800 Kč. Advokátu dále náleží cestovné ve výši základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty 232 Kč [§ 157 odst. 4 písm. b) zákoníku práce a § 1 písm. c) vyhlášky č. 577/2006 Sb., kterou se pro určení výše náhrady za spotřebovanou pohonnou hmotu stanoví průměrná cena pohonných hmot, platné v době uskutečnění cesty] a náhrada za promeškaný čas za 2 půlhodiny po 100 Kč (§ 14 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Ustanovenému advokátu se tedy přiznává odměna v celkové výši 5232 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu